

1575388

А. О. Маслов

ІНФОРМАЦІЙНО- ЗНАННЄВА ЕКОНОМІКА

Розглянуто сутність, структуру й основні проблеми становлення і теоретичного осмислення такого нового явища сучасності, як інформаційна економіка й економіка знань. Розкрито зміст інформаційно-знаннєвої економіки, яка має онтологічний і гносеологічний аспекти, висвітлено широкий спектр сучасних теорій, у яких присутні аспекти інформаційної економіки й економіки знань.

Друге видання доповнено трьома новими темами (14–16).

Для студентів, аспірантів, викладачів, наукових працівників, усіх, хто цікавиться проблемами сучасної економіки й економічної теорії.

ЗМІСТ

ВСТУП	3
ТЕМА 1. Природа та сутність інформації	15
1.1. Інформація як загальнонаукове поняття	15
1.2. Основні концептуальні підходи до пояснення інформації.....	23
1.3. Функції інформації та підходи до її вимірювання	30
ТЕМА 2. Зміст і структура економічної інформації	47
2.1. Зміст економічної інформації.....	47
2.2. Структура економічної інформації.....	55
ТЕМА 3. Інформаційні продукти та їхні особливості	62
3.1. Інформаційні продукти та їхня характеристика.....	62
3.2. Мережеві форми організації економічних зв'язків і мережеві блага	68
3.3. Ринок мережевих благ і зовнішні ефекти	79
ТЕМА 4. Інформаційно-комунікаційні технології як матеріальна основа інформаційної економіки	88
4.1. Сутність інформаційно-комунікаційних технологій	88
4.2. Етапи розвитку інформаційно-комунікаційних технологій	95
4.3. Хмарні технології та великі дані.....	98
ТЕМА 5. Структура інформаційної економіки, її особливості й місце в господарстві	119
5.1. Критерії переходу до інформаційного типу економіки	119
5.2. Структура інформаційної економіки та підходи до її визначення	125
ТЕМА 6. Гносеологічні витoki теорії інформаційної економіки	132
6.1. Теорія інформаційного суспільства як основа теорії інформаційної економіки.....	132
6.2. Генеза теорії інформаційної економіки як інформаційної парадигми	138

ТЕМА 7. Використання модельного інструментарію в інформаційній економіці	154
7.1. Інформація як основний ресурс типології інформаційного суспільства.....	154
7.2. Динаміка розвитку інформаційного суспільства в напрямі відкритості й закритості	161
ТЕМА 8. Взаємодія позитивного та нормативного аспектів теорії інформаційної економіки	173
8.1. Генеза методології аналізу економічної дійсності.....	173
8.2. Розмежування та взаємозв'язок в економічній науці: теорія, політика і практика	179
8.3. Варіативність затребуваності нормативного аспекту економічної науки	186
8.4. Місце теорії інформаційної економіки в історії економічної думки.....	189
ТЕМА 9. Постнекласичні концепції в теорії інформаційної економіки	200
9.1. Філософське підґрунтя теоретико-економічного знання	200
9.2. Інформаційна економіка як постнекласична	209
ТЕМА 10. Основні етапи розвитку теорії інформаційної економіки в кінці ХХ – на початку ХХІ сторіччя	223
10.1. Підходи до періодизації інформаційної економіки й особливості теорії "інформаційної економіки"	223
10.2. Інформаціологічний підхід до вивчення інформаційної економіки.....	229
ТЕМА 11. Трансакційні основи інформаційної економіки в теорії фірми Р. Коуза	238
11.1. Інформаційний аспект інституціональної структури економіки	238
11.2. Теорія трансакційних витрат та інформаційна економіка.....	244
11.3. "Теорема Коуза" та її інтерпретації.....	255
ТЕМА 12. Теорія пошуку інформації Дж. Стіглера як економічна теорія інформації	265
12.1. "Теорія пошуку інформації" як складова "економіки інформації"	265
12.2. Пошук покупцями інформації про продавця товару	269
12.3. Реклама як джерело для торгової інформації.....	274

12.4. Спеціалізовані продавці як альтернативне рішення визначення ринкової ціни.....	277
12.5. За межами моделі "рутинного" отримання інформації Дж. Стіглера	281
ТЕМА 13. Концепція нової мережевої економіки в розвитку теорії інформаційної економіки.....	285
13.1. Онтологічна природа нової економіки.....	285
13.2. Особливості нової економіки та її закони	298
13.3. Противники нової економіки та їх теоретичні аргументи	311
13.4. Прибічники нової економіки та їхні теоретичні аргументи	313
ТЕМА 14. Асиметрія інформації та несприятливий відбір: інформаційна асиметричність на ринку праці та негативна селекція на ринку "лимонів"	324
14.1. Асиметрія інформації та несприятливий відбір.....	324
14.2. Інформаційна асиметричність на ринку праці: "аукціон Вікри" і "економіка батога і пряника" Дж.-А. Міррліса	336
14.3. Концепція асиметрії інформації та негативна селекція на ринку "лимонів" Дж. Акерлофа	351
ТЕМА 15. Теорія інформаційних сигналів М. Спенса.....	374
15.1. Теорія інформаційних сигналів М. Спенса.....	374
15.2. Класифікація і механізм взаємодії економічних сигналів.....	385
ТЕМА 16. Аналіз інформаційної економіки Дж. Стігліцем в межах нового кейнсіанства	396
16.1. Методологія дослідження інформаційної економіки Дж. Стігліцем і "парадокс Гроссмана-Стігліца"	396
16.2. Розширена мікроекономічна концепція та концепція Третього шляху (нового демократичного ідеалізму) Дж. Стігліца.....	406
ТЕМА 17. Інформаційно-знаннєва складова теорії інтелектуального капіталу	415
17.1. Інтелектуальний капітал як системоутворююча категорія інформаційної економіки	415
17.2. Основні способи дослідження сутності інтелектуального капіталу та підходи до його структури.....	422
17.3. Суперечність поняття інтелектуального капіталу.....	428

ТЕМА 18. Використання ідей накопичення інформації та знань у неокласичних теоріях людського капіталу	436
18.1. Теоретичне осмислення людського капіталу як системоутворюючого фактору інтелектуального капіталу.....	436
18.2. Інформація та знання як інвестиції в людину в неокласичних теоріях людського капіталу.....	440
18.3. Витрати на освіту як інвестиції в людський капітал.....	443
ТЕМА 19. Інформація і знання в теорії " нової хвилі " зростання з ендегенним технічним прогресом.....	450
19.1. Людський капітал у " нових моделях " економічного зростання.....	450
19.2. Ендегенний вплив наукоємних іновацій на темпи економічного зростання в " нових моделях ".....	460
19.3. Акумуляція ресурсів у національному дослідницькому секторі як найважливіша детермінанта економічного зростання в моделі П. Ромера	466
19.4. Накопичення персоніфікованого людського капіталу як фактору постійного економічного зростання в моделі Р. Лукаса	480
ТЕМА 20. Теорія недосконалої інформації Р. Лукаса і концепція циклу " нових класиків "	491
20.1. Модель інформаційного циклу та раціональних очікувань Р. Лукаса	491
20.2. Нова макроекономіка, її структура й інформаційна складова.....	497
ТЕМА 21. Динамічна теорія створення та управління організаційним знанням	501
21.1. Загальна характеристика моделей управління знаннями.....	501
21.2. Динамічна теорія створення нового й організаційного знання..... та режими його конверсії Ікуджиро Нонаки	506
21.3. Модель управління створення організаційного знання І. Нонаки.....	516
21.4. Модель внутрішнього ринку знання Лоуела Брайяна.....	521
СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ	527